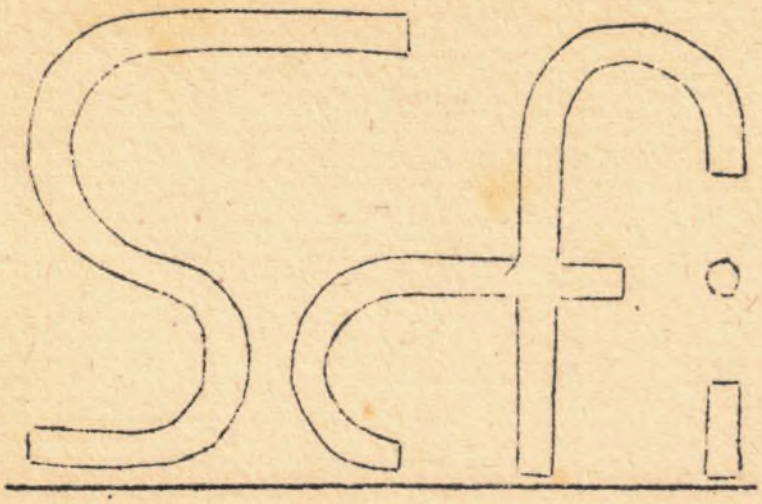

číslo 2

23 stran

rok 1982

Fanzin /vědeckofantastický zpravodaj a informátor/
pro vnitřní potřebu FO SSM FMF UK
Vychází nepravidelně /přibližně 5-7 krát ročně/
Neprodejné - zdarma

OBSAH:

str. 1 Obsah
" 2 Literární soutěže SF u nás /M. Podpěra/
" 3 P. Jíra: Dokonalá krása
" 6 J. Blažek: Pes - nejlepší přítel člověka
" 7 B. Vorel: Jak jsem začal psát sci-fi
" 9 Redakční poznámka
" 10 J. Karbusický: Výlet

LITERÁRNÍ SOUTĚŽE SCIENCE-FICTION U NÁS

Druhé číslo našeho fanzinu, které právě držíte ve svých rukách, je věnováno literárním soutěžím v žánru science-fiction. Historie těch to soutěží u nás je bohužel krátká a skromná! Podle našich údajů u nás proběhly čtyři.

První akce tohoto druhu byla uspořádána sci-fi klubem při FO SSM FMF UK, tedy naším SFK, na oslavu prvního výročí založení. Ke dni uzávěrky 30.4.1980 se v klubu sešlo na 15 příspěvků, mezi nimi i povídka J. Veise. Vítězné dílko J. Blažka "Pes - nejlepší přítel člověka," stejně jako další povídku z této soutěže "Dokonalá krása" P. Jíry si můžete přečíst v dnešním čísle.

Huňáč zelený /Villcidus viridis SF ssp. 1981/ /viz SCI-FI 1. str. 19/, to byla první cena druhého ročníku Soutěže.našeho SFK. Naprosto jednomyslně ji získal "Výlet" J. Karbusického, když porota vybírala z osmi povídek.

V letošním roce jsou zatím vyhlášeny dvě. Tu dosud největší - Cenu Karla Čapka, organizuje Klub přátel sci-fi při FO SSM VŠCHT v Pardubicích. Chemici ji pojali ve velkém stylu: Postarali se o publicitu v Mladém světě a v krajském rozhlase, x den vyhlášení výsledků 23.4. - pak uspořádali velké setkání autorů a fanoušků SF, kterého jsme se též zúčastnili.

No, a tou druhou je třetí ročník Soutěže /ano, náš SFK oslavil 30. dubna již tři roky!/. V době redakční uzávěrky tohoto čísla bylo přihlášeno kolem patnácti děl. Mezi ně patří i "Vzorek bez ceny" H. Petra v minulém čísle a "Jak jsem začal psát sci-fi", jejímž autorem je B. Vorel. Výsledky a podrobnosti z pardubického setkání, jakož i ze Soutěže přineseme v příštím čísle.

O literárních soutěžích, mám na mysli povídkové, můžeme obecně říci, že zejména podporují tvorbu mladých začínajících autorů, kterým se tak vlastně nabízí možnost předvést veřejnosti poprvé své výtvory v užitečné konfrontaci s ostatními. Tím více to platí pro vědeckou fantastiku, ve které povídky tvoří větší a myslím si, že i údernější část.

Miloš Podpěra

P. S. Náš SFK ovšem nehodlá povídku jako literární útvar nějak protežovat. Do naší soutěže přijímáme všechna literární díla v rozsahu a stylu od epigramu přes pentalogii až po operu.

SCI-FI: Fanzin SFK při FO SSM FMF UK
Toto číslo připravovali: P. Holan, J. Kuřina, M. Podpěra, V. Štach, V. Wagner
/ Praha-6, Větrník-jih 301/III /
Náklad: 170 výtisků
Uzávěrka: 15. 4. 1982

PAVEL JÍRA: DOKONALÁ KRÁSA

"Tak jsme tady, pane profesore."

"Áá, výborně, chlapci. Právě jsem na vás myslel, jestli jste něco našli. Tak se pochlubte - začněte třeba vy, Jime!"

"Tak, ...tedy, byl by tu jeden zastřelenej--"

"Dost! Za prvé: zastřelený! Za druhé: už se z vás asi brzy zblázním! Přece jsem vám říkal: hledejte nějakého hudebního skladatele, který při komponování zemřel přirozenou smrtí. Rozumíte, Jime - přirozenou smrtí! Tak co máte vy, Bille?"

"No, pane profesore, moc jsem toho--"

"Promiň, Bille, ale já to musím dopovědět. On se totiž ten dotyčný zastřelil sám."

"No, to vypadá zajímavěji. Počkejte s tím chvíli, Bille. - A zůstalo po něm něco?"

"Napsal dopis na rozloučenou. Vzal jsem ho s sebou. Tady ho máte, pane profesore."

"Ukažte?! - Johne, přečtěte nám to, prosím vás, já mám dnes nějaký chrapot."

"Dobře, pane profesore. Moji drazí, způsobím raději zármutek vám, nežli abych jej působil celému lidstvu, kdyby vyšel na světlo můj objev a někdo ho zneužil. Vsadil jsem se se svými přáteli, že napíšu krátkou skladbu, asi tak na dvacet minut, rozepsanou pro celý velký orchestr, a to tak, že při komponování si nebudu smět přehrát jedinou notu. Sázku jsem vyhrál a nyní jsem si přehrál /pokud jsem byl schopen/ na klavír svou skladbu. Nemohl bych dále žít se svým strašným tajemstvím, proto se s vámi loučím, buďte s Bohem. Váš Jonathan Alden."

"Jime, to vypadá slibně. Promiňte mi, že jsem se na vás tak utrhl. To víte, já jsem teď dost nervozní. Jistě znáte doktora Leclaina. Kde může, napadá teď mé teorie. Nu, nechme toho. Získal jste tu skladbu?"

"Ty partesy, ze kterých si ji přehrával, spálil, a jiné tam neměl. Hledal jsem tedy ty jeho přátele. Dozvěděl jsem se, že tu sázku uzavřel s producentem tamního divadla, a šel jsem proto za ním. Řekl mi, že tu skladbu zkoušel s orchestrem nahrát, ale nějak jim to prý nešlo. Pokaždé ztratili po chvíli rytmus a kontakt s partesy, takže to prý za nic nestojí. Pak ještě dodal, že Alden byl stejně starej blázen. Tak mi to nakonec prodal za cenu té sázky - za sto dolarů. Dál už jsem se tedy po ničem nesháněl."

"Výborně, Jime, ještě mi, prosím vás, ukažte ty noty."

"Tady jsou, pane profesore. Je to rozepsané pro velký orchestr, tak je toho balík."

"No, chlapci, možná že to bude to, co potřebuji. - Máte ještě něco jiného?"

"Vidím, že asi ne. No, to nevadí, tohle bude asi to pravé. Tak teď bychom potřebovali sehnat pro každý nástroj toho nejlepšího hudebníka. Nahrávací studio zařídím já, vaším úkolem, hoši, bude sehnat ty muzikanty. Tak jako vždy - zálohu na výdaje si vyzvedněte u slečny Robertsonové, a za týden opět tady u mě... Teď už si může Leclain vykládat, co chce... Tak, chlapci, za týden na shledanou."

"Na shledanou, pane profesore."

"Na shledanou..."

+++ +++ +++

"Dobrý den, pane Kreansi. Mé jméno je John Ward a jsem asistentem profesora Richarda Rustona. Přišel jsem za vámi, protože celý svět vás zná jako dokonalého virtuosa ve hře na housle."

"Vítám vás. A co by si přál ode mne ten váš profesor Ruston?"

"Profesor Ruston provádí v současné době výzkum jistých vlastností hudby. Získal nějakou skladbu a potřeboval by její část, která je pro housle, zahrát, a to za speciálních podmínek. Myslí si, že to byste dokázal jedině vy."

"Nu, v sou časné době nejsem právě tolik zaneprázdněn, možná bych mohl profesorovi vyhovět. Ale co je to za podmínky?"

"Když byste hrál, měl byste na uších sluchátka, která nepropustí žádný zvuk zvenčí. Ve sluchátkách byste slyšel svou hru, ale silně zašuměnou, asi jako když nedoladíte radio a slyšíte šum a ještě vedlejší stanici. Dále pak podmínka, že nebudete žádat a nebudete se snažit o vyslechnutí nahrávky své hry. Tedy v maximální možné míře byste hrál přesně podle not. Honorář byste si samozřejmě určil vy sám. Přistoupil byste na takové podmínky?"

"Nevím sice, proč je tam ta druh á, ale budiž. Souhlasím. Kdy bych měl být profesoru Rustonovi k dispozici?"

"Říkal jste, že nyní nejste tolik zaneprázdněn, takže co nejdříve, kdy se vám to bude hodit. Třeba ihned."

"Vy tu, myslím, pane Warde, zůstanete dnes již přes noc, není -li pravda? Nu a já si dnes večer zařídím nejnutnější věci a zítra bych jel s vámi, Souhlasíte?"

"Výborně, pan profesor bude mít jistě velkou radost, že jste se mohl uvolnit tak brzy. Tak domluveno. Zítra v osm tady čekám před domem ve svém voze. Zatím vám přeji dobrou noc, pane Kreansi."

"Dobrou noc."

+++ +++ +++

"Tak, hoši, jsme tu. Sál má výborné akustické vlastnosti. Reprodukční zařízení je sestaveno tak, aby s maximální věrností napodobilo zvuk orchestru. Pojďte za mnou."

"Zde je zvukotěsná kabina, sem nedolehne ze sálu ani hlásek. Tímto se spouští aparatura, tento červený knoflík spustí přehrávací zařízení. Jime, ty zůstaneš zde a spustíš skladbu. Já si tady s Billem a Johnem půjdu sednout do sálu. Budeš na nás vidět tímhle okénkem. Já jsem dopředu umístil hodiny s velkou vteřinovou ručičkou. Ty máš hodiny zde. My každý máme před sedadlem tlačítko a žárovku. Když se ti vždy za třicet vteřin nerozsvítí tuhleta kontrolka, kterou rozsvěcí stisk tlačítka, rozblikej tímhle žárovky před námi. Když se ti pak neozveme, vypni přehrávací zařízení a přijď za námi. Pamatuješ si to?"

"Ovšem, pane profesore, můžete se spolehnout. Začneme."

No, už se usadili. Takže teď spustit tady, a nyní červený knoflík. ...No jo, ono tu opravdu není nic slyšet. Kontrolka blikla, výborně. - Teď zas. A znovu. Zdá se, že bude vše v pořádku. Opět blikla, znovu, a ještě jednou. Co to, teď se nějak opozdili?! Asi zapomněli na hodiny. Ale teď už blikla! A nyní se už vůbec nerozsvítila!! Co se to s nimi děje? Tak nepravidelně dýchají... Vůbec vypadají tak divně, tak strnule sedí... Musím tam jít, rychle! Musím se podívat, co s nimi je. Aby se jim tak něco stalo! No, teď jsem se zamotal do kabelů, to mi ještě scházelo! Proboha, tak už se snad vymotám?! No, tak rychle, rychle běžet k nim, jen aby se jim nic nestalo!

Proč se to z té kabinky musí takhle obcházet? To je doba, než tam doběhnu! Ještě dveře - a rychle k nim.

"Pane profesore, pane profesore, co je s vámi?!"

Musím s ním nějak zacloumat. Jinak to nepůjde. To je ale krásná hudba. To je krása...

"Pane profesore, co je to svámi, pane profe-..."

Taková krása. Krása, krása,krása...

+++ +++ +++

"Pane Rustone, tak se už vzbuďte! No, vida. Můžete si s ním promluvit, pane Leclaine. Já vás tu nechám o samotě."

"Pane profesore, poznáváte mě? Jsem doktor Leclain, Spencer Leclain."

"Ale ovšem. Kde to jsem?"

"Jste v nemocnici. Málem jste vy i vaši asistenti doplatili na váš pokus životem. Vaši asistenti jsou na vedlejším pokoji."

"Jak to, že víte o mém pokusu?"

"Víte, pane profesore, nezlobte se na něj, ale váš asistent Bill pracoval i pro mne. Já jsem po dlouhých úvahách a výzkumech dospěl ke stejné teorii, jako vy. A tak zuřivě jsem vám oponoval jen proto, abyste tuto teorii neuveřejnil dřív, než ji prokážete v praxi, a než si tedy uvědomíte, jaké následky by mohlo mít zneužití praktického důkazu, který byste možná chtěl doložit."

"Tak vy jste celou dobu věděl, že má teorie je správná?"

"Jistě."

"A věděl jste také, že jsem našel hledanou melodii, že ji mám nahranou a že si chci vyzkoušet její účinky tam v tom sále?"

"Ano, to vše jsem věděl. A navíc to, že kdyby něco selhalo, může vás to také s velkou pravděpodobností stát život. Proto jsem se - opět s Billovou pomocí - ukryl v chodbě za zvukotěsnou kabinou. S pohlcovači zvuku na uších. No, a když jsem pak viděl, jak se to semlelo, musel jsem zasáhnou. Vypnul jsem aparaturu, na což ve zmatku zapomněl váš asistent Jim, a pro vás s hochy jsem zavolal ambulanci."

"Ten Jim. Říkal: `Můžete se spolehnout, pane profesore.´ A takhle zazmatkoval. Takže já vám vlastně vděčím za svůj život, doktore? Jsem vám skutečně velmi zavázán."

"Ale, pane profesore, však já jsem se vás se svou opozicí také dost natrápil. O tom již nemluvme."

"Díky, doktore - Spencere, mohu vám tak říkat? Vy mi říkejte Dicku!"

"Jistě, ...Dicku. Víte, já jsem o tom přemýšlel již dost dlouho. Máme-li nějakou opravdu k r á s n o u věc, na příklad obraz, melodii, ale i tvar nebo souhru barev na obloze a podobně, tak nás tato věc svou krásou dokáže někdy uchvátit tak, že veškerou svou pozornost a myšlenky soustředíme pro tu chvíli pouze na ni. Kdyby však ta krása byla - nazvěme to tak - "dokonalá", tak se na ni bude soustředit celé vědomí, ona ho pohltí, a nejen jej, ale, co je horší, pohltí i celé podvědomí, nebudete mít již vědomí své bytosti, ale jen a jen vědomí krásy, uchvácení. Jenže vaše podvědomí tím přestane koordinovat důležité životní funkce, jako například - a zejména - činnost plic, částečně /protože to má také autonomní soustavu/ i srdce a dalších orgánů. Co je výsledkem? Smrt. - Takto jsem uvažoval a to mě dovedlo k tomu, abych přemýšlel také o možnosti praktického důkazu."

"Ale to je přesně taková teorie, jakou jsem vytvořil já, Spencere! Také jsem pak probíral možnosti, jak získat důkaz. Napadlo mne, že by to mohla být melodie. Pravděpodobnost, že taková melodie existuje, že ji někdo složí, je velmi nepatrná. Ale vzhledem k tomu, že za tisíce let existence lidstva již bylo složeno nepředstavitelné množství různých melodií, říkal jsem si, že mám nějakou šanci. No, a taky jsem ji našel. Jak vy jste to nazval: `dokonale krásnou´ melodii."

"Tak nějak jsem o tom také přemýšlel. Jenže já jsem si, Dicku, dal úkol možná poněkud těžší: najít "dokonale krásný" obraz. Ta pravděpodobnost je tu zřejmě menší. Ale přece jen se mi to podařilo! Víte, kde jsem se rozhodl hledat?! Soustředil jsem svou pozornost na Paříž. Mí asistenti pak hlídali zprávy z okolního světa. Ale Paříž, Paříž mne nezklamala. Našel jsem to, co jsem hledal. Víte, ten malíř nebyl vůbec nějaký vážený mistr, byl to takový skromný člověk, který se jen snažil vyniknout a

proniknout do světa výstav a galerií. On prý vždy namaloval obraz tak nějak "nahrubo" a pak dodělával detaily. Domalovával jeden kousek obrazu za druhým. Vyhrál si prý s každým titěrným detailem. No, a když domaloval ten svůj poslední obraz, tak se na něj podíval, trochu z dálky, aby ho viděl vcelku, a to ho stálo život. Obdivuhodný člověk... Když k němu přišli a viděli, že je mrtev nechali ho odvézt. On, když padal, strhnul závěs, který rozděloval ateliér, a ten spadl na obrazy, i na ten poslední. No, a protože malíře považovali za mazala, nevěnoval obrazům nikdo pozornost. Já jsem se o jeho smrti dozvěděl asi za dvě hodiny a když jsem tam přišel, nebylo ještě s ničím hnuto. Sám jsem jen stěží unikl kráse toho obrazu. Víte, prohlížel jsem si ho přes takovou jemnou hustou síťku, kterou jsem přes něj dal dřív, než jsem pak z pod ní vytáhl ten spadlý závěs. - Dicku, že si nepamatujete tu melodii?"

"Počkejte, Šencere, určitě si vzpomenu... - Víte, že ne!?"

"O tom jsem také přemýšlel. Nakonec jsem dospěl k názoru, že jakmile ta "dokonalá krása", jak jí říkáme, jednou pohltí vaše vědomí, tak podaří-li se vás z toho dostat, musí z něj nutně beze stopy vyprchat. Jenom prostředky, jak vám opět navrátit vědomí vašeho bytí, musí být někdy i trochu drastické. Ale jakmile se to povede, vytlačí toto vědomí veškeré vzpomínky na tu krásu. - Víte, Dicku, on by na tuhle celou věc dříve nebo později stejně někdo přišel. Proto myslím, že nic neztratíme, když ji budeme publikovat."

"Jsem pro, Spencere. Ale myslím, že ta moje melodie i ten váš obraz - ty by měly být zničeny. Co vy na to?"

"Asi máte pravdu, Dicku."

"Ještě by se mohl najít někdo, kdo by je chtěl zneužít, a to by mohlo být velmi nebezpečné. A když je zničíme, tak prakticky není naděje, že by v současné době někdo ještě něco podobného našel. To tak zase nejdříve za několik století, pokud naše teorie nebude náhodou ještě zapomenuta. Ale pak už lidi budou snad rozumnější, nemám pravdu, Spencere?"

"Úplnou. Ale já už musím běžet. Mám ještě přednášku. Tak vám, Dicku, přeji, abyste se co nejdříve zotavil. A potom mě vyhledejte na univerzitě a dohodneme se o dalším. Zatím tedy na shledanou!"

"Na shledanou, Spencere, a děkuji vám!"

JAN BLAŽEK: PES - NEJLEPŠÍ PŘÍTEL ČLOVEKA

"Ale pane kolego," žoviálně se usmál šéf ŠŠŠ na mladého praktikanta P, "vždyť je to pár měsíců, co jste odešel ze školy. Copak vás tam neučili, že při směrovém vysílání metodou M vznikají v atmosféře akustické vlny?"

"Ale..." pokoušel se hájit P, jenomže ŠŠŠ poslouchal rád především sebe: "Já vím, četl jsem vaši zprávu, ale jednak má metoda M nejmenší spotřebu energie pro spojení se satelitem, jednak je ~~x~~ způsob přímého pozorování pomocí zařízení PNPČ už příliš zaběhnutý. To víte, byrokracie..." usmál se přátelsky.

"A co se týká občasných ztrát - to už je cena za vědecké poznání," dodal patetický a vztyčil se v lenošce. Za několik

vteřin, to už zneuznaný P uctivě zavíral dveře, se tam opět svalil a zavřel oči.

+++ +++ +++

"Hergot, to zase bude noc," zahekal pan Novák a skulil se z postele. Úplněk mu usnadnil míření, a tak jeho zemědělská bota čestně splnila svůj úkol. Ukončila Alíkovo vytí a podvraťák urychleně k vyhledal úkryt ve své boudě.

"Bestie chlupatý," zafuněl pan Novák. "To prej sou nejlepší přátelé člověka."

Přikryl se štráfkovanou duchnou a konečně usnul.

BOHUSLAV VOREL: JAK JSEM ZAČAL PSÁT SCI-FI

Usmál se. Byl uznávaným autorem v oboru a to ho k tomuto úsměvu opravňovalo. Kostnatou rukou si promnul hustou bradku a pokrčil rameny.

"Tedy dobrá. Povím vám, jak jsem začal psát sci-fi, ale uvěříte mi?"

Teď se usmál zase redaktor a jeho zrak padl na kazetu magnetofonu. Zbývalo dost pásky na dobu, kterou mu vymezil. Přisunul mikrofon a ležérně prohodil: "Pokusím se. Začněte, prosím."

Prsty jeho pravice prohrábly sešedlý vlas, zvolna se nadechl a začal: "Pokusím se. Jistě jste už četl nebo slyšel o mých literárních začátcích. Jisté úspěchy jsem měl v poezii i v psychologické próze a byl jsem označován za talent, ale zřejmě jsem neměl dost vůle a trpělivosti, abych se prosadil v těchto oborech."

"A tak jste přesedlal na sci-fi?" vpadl mu do řeči redaktor ve snaze neodvádět rozhovor od tématu. Obával se, že by podobné výlevy duše čtenáře příliš nezajímaly.

Neznatelně zavrtěl hlavou.

"Ne tak hrr, redaktore," pravil posléze, "taková odpověď by se asi vašim čtenářům příliš nelíbila. Ostatně, říkal jste, že se dokonale vyznáte v mé bibliografii. Potom snad takováto otázka nebyla namístě."

"Máte pravdu, "přitakal redaktor, "zapomněl jsem, že před vaším prvním sci-fi románem byla skoro sedmiletá odmlka. Máto snad nějakou souvislost?"

Zvedl se ze židle a pomalu kráčel k oknu. Redaktor vypnul magnetofon a mlčky na něho zíral. Poodhrnul záclonu a zasněně vyhlížel do ulice. Cítil dunění projíždějících tramvají, nepravidelné kvílení motorů aut, přerývající se hovor lidí, které tak důvěrně znal ze svých románů. Avšak nikoliv z těch, které se před tímto rozhovorem nabifloval redaktor. Otočil se a vrátil ke stolu. Motorek magnetofonu se opět rozběhl.

"Rozhodl jsem se, že prorazím nějakým originálním románem. Chtěl jsem napsat psychologickou sondu života dnešní mládeže s mírným všeobecněkritickým podtextem. Pracoval jsem na něm téměř čtyři roky, neustále trhal stránky a psal nové, ale stále to nebylo ono. Někdy jsem toho měl až po krk."

Redaktor zpozorněl.

"A to byl váš první román z oblasti science fiction?"

"Ne," řekl úsečně po krátké odmlce. Tentokrát ho redaktorův vpád do řeči vyrušil, i když uznával zásady jeho řemesla. "Ještě ne, redaktore. I když do jisté míry..."

Redaktor zachytil jeho mnohoznačný pohled, ale slova zůstala nedořčena.

"Jednou jsem zase zmačkal pár stránek, které jsem předtím zplodil. Bylo mi z toho nanic a na chvíli jsem patrně usnul. Probudím se... a najednou mi zamrazí v kostech. Naproti v křesle sedí nějaký chlap."

"To snad ne!" redaktor vykřikl mimoděky a potom se omluvně zadíval na vyprávějícího.

"Vidíte. Říkal jsem, že neuvěříte."

"Prominte, uklouzlo mi to. Ale jistě pochopíte..."

"No dobrá,, Taky jsem si nejdřív myslel,že snad mám halucinace. Návštěvník se ale na mě usmál a začal docela zřetelně mluvit. Nejdříve se mi zdálo, že vnímám slova, ale nechápu jejich smysl. V paměti mi utkvěla jediná věta..-Vítáte vždycky hosty takhle?-.. Výraz mé tváře asi v té chvíli nevypadal příliš inteligentně. Později mi prozradil, že jsem prožíval jakousi obdobu mořské nemoci. Trvalo to jen chvilku. Během několika minut jsem opět začal vnímat okolí. Návštěvník ale nezmizel, naopak mne znovu oslovil."

Redaktor měl v té chvíli výraz pračlověka, náhle se ocitnuvšího v moderním velkoměstě, a zjevně nevěděl, co si má o tom myslet. Nakysle se usmíval a rukama bubnoval do stolu.

"Slyším ta slova dodnes," řekl redaktorovi, když si všiml jeho nevěřícného výrazu. "Pravou rukou rovnal mé zmačkané stránky a jen tak na půl úst prohodil:-Myslím, že to není zas tak špatné. Velká škoda to vyhodit.- Přiznám se, že mě to zaskočilo.

-Když se vám to tak líbí, klidně si to vemte,- řekl jsem váhavě a čekal, jak zareaguje. Návštěvník, uvelebený v křesle, však neměl naspěch.

-Zdá se, že jsem vás vylekal,- přerušil nakonec ticho.-Bylo ale načase. Pozoruji vás již dlouho. Řekl bych, že zbytečně plýtváte svou energií a talentem. Ze stránek, které jste zahodil, by vznikl nejméně román.-

Necítil jsem se zrovna příjemně, když cizinec vychvaloval mé dílo a já nevěděl, na čem vlastně jsem. Pokrčil jsem rameny a pronesl nicneříkající slůvko -...snad?-

-Zdá se, že jste skromný, až příliš skromný,- usmíval se na mě a z obleku vytáhl svazek velkých papírů. -Něco jsem vám přinesl na přečtení.- Podal mi ho a znova se uvelebil do křesla. Začetl jsem se. Slova a věty byly do sebe podivně šroubovány a občas mi jejich smysl trochu unikal, ale mělo to děj a něco do sebe. Byl to román o zvláštním světě v soustavě podvojného slunce...Nemusíte se ošklíbat, redaktore, byl to román "V záři dvou sluncí", první román, který jsem vydal."

"Potom ale to všechno je podvod! Vaše romány píše někdo jiný!"

"Snad trochu, redaktore, ale ne zas tak docela. Své romány jsem v té době začal podepisovat pseudonymem Eir Oihi, jak jistě víte, což je jméno onoho návštěvníka a autora předloh. Strojovým předladům děl mého přítele však vtiskuji definitivní tvář já."

"Nechápu ale, co z toho váš přítel má?"

"Měl by jste být pozornější, redaktore. Říkal jsem už přece, že se má původní tvorba Eirovi líbila. Na své planetě je také uznávaným autorem literatury, které se u nás říká science fiction."

"Takže váš přítel používá stejného postupu jako vy?"

Pokýval hlavou a podíval se na hodinky. Snad proto, aby si redaktor všiml, že jeho čas bude končit.

"Ovšem, Eir také používá mého jména jako pseudonymu. Asi tak jednou za dva roky se znenadání objeví a vyměníme si navzájem svá nová díla."

Redaktorův šestý smysl vycítil, že jeho partner chce skončit rozhovor, ale v sledu otázek mu chyběla taková, která by znamenala

FINÁLE, logické vyústění jejich dialogu.

"Při takové dělbě práce však pouze píšete své romány ze současnosti a upravujete cizí, které jsou pro nás science fiction. Dovolte mi, prosím, proto na závěr ještě poslední otázku. Nechtěl jste někdy napsat svůj vlastní sci-fi román, od prvních motivů až po konečnou podobu?"

Chvíli mlčel a potom pokrčil rameny. Redaktor vypnul magnetofon a chystal se k odchodu. Ve dveřích se ještě otočil.

"Byl to rozhodně zajímavý rozhovor, i když ještě nevím, do které z rubrik ho zařadit. Jenom ale nechápu, proč jste neodpověděl na mou poslední otázku?"

Stál u okna a nebyl si jist zda redaktor zaslechl jeho polohlasitou odpověď: "Jednou vám možná odpovím."

Pozoroval ho oknem, když nasedal do svého auta a odjížděl. Potom mávl rukou a usedl do křesla. Uvěřil? Asi ne. Může vůbec někdo uvěřit tomu, co mu vyprávěl. Prý... vaše první sci-fi. Ale což mu mohl vysvětlovat, že už několik měsíců marně čeká na nový příběh od svého přítele. Že před několika dny začal psát nový příběh. Vlastní. Tentokrát to bude možná trvat déle, ale napíše ho. I tehdy, objeví-li se znovu Eir.

"To je má odpověď, redaktore!"

redakční poznámka

Dne 17. 5. t. r. se náš SFK /sci-fi klub/ bude podílet na přípravě kulturního programu určeného účastníkům matematické soutěže vysokoškoláků. Proto do tohoto čísla časopisu připojujeme některé základní informace pro případné další zájemce.

SFK založili při SSM MFF UK v roce 1979 studenti matematiky z tehdejšího čtvrtého ročníku. Činnost SFK se stále ještě rozvíjí, mimo jiné pořádáme literární večery a založili jsme knihovničku.

Podrobné informace můžete získat na adrese:
SFK, VŠ koleje Větrník-jih 301/III, Praha 6 - Petřiny
/ případně během prázdnin:
Zdeněk Rampas, Národní obrany 7, pokoj 46, Praha 6 - Bubeneč/

V Ý L E T

Seděl jsem v písku a nemohl nic dělat. Odejít by znamenalo jistou smrt.

Zásoba kyslíku se blížila k nule a jedině o n mne mohl zachránit.

Podle mého předpokladu měl opět přijet do těchto míst a přivézt s sebou nádrže s kyslíkem.

Mohl jsem mu sice jít naproti, ale tím bych jen zbytečně riskoval. Nikdy se s ním nesmím minout. Stačilo by totiž jen jednou promeškat jeho příjezd a mohl by to být můj konec.

Moje jediná výhoda tkví v tom, že jsem první pochopil situaci a využil ji ve svůj prospěch. Nedal jsem žádnou možnost ani těm hlupákům z modulu poznat všechny trumfy, které proti nim mám.

Zatím mi však nezbávalo nic jiného, než hlídat.

Hodiny se vlečou a nic se neděje.

Už neznějí výstřely. Ibouře se utišila. Víčka se mi únavou zavírají. Nedokážu říci, jak dlouho jsem nespal - ztratil jsem pojem o čase.

Začínám špatně vidět...

Už se nedivím těm zázrakům kolem mne. Svět se mi zmenšil do rozměrů kopce písku, na kterém se plahočím já, o n a o n i z modulu.

Není to poprvé, co jsem pomyslel na to, co po mně zbude, když se mi nepodaří přežit.

Jednou přijdou lidé a začnou pátrat po tom, co se tu vlastně stalo. Začnou hledat stopy a z nich luštit průběh tragedie. Najdou-li i mne, budou mne vůbec považovat za člověka?

Ano! Toho jsem se nejvíce bál! Ale já jsem člověk! Cítím se jím být!

Musím zanechat něco, co jim řekne o mně vše. A teprve pak budou moci odpovědně říci, kdo vlastně jsem.

Proto beru do rukou magnetofon. Zkouším, jestli ještě funguje. Odděláváme malý kryt na skafandru a do příslušné zdířky zasunuji kolíček kabelu.

Teď už mohu všechno svěřit té malé skříňce. Bude v ní ukryta celá pravda o mně a o této planetě. Ale jak začít?

No... tak snad úplně od začátku.

++++++++++++++

K té sluneční soustavě jsme zamířili hned, jak jsme zachytili volání o pomoc.

Tuto změnu jsme přijali docela s povděkem, protože nás vytrhla z celkem nudné průzkumné cesty. Volání zachytil náš automat už asi před hodinou. Zatím jsme zapnuli odposlech a pomalu měnili kurs lodi.

Volání zachytila retranslační sonda, zanechaná předcházející výpravou v okrajových oblastech soustavy. Původní volání nesly rádiové vlny, ale pak sonda vysílání přepojila do Velkého kruhu.

Zpráva k nám doletěla téměř okamžitě, ale tento spěch byl v našem případě zbytečný. Vzdálenost byla pro skok příliš malá a běžnou rychlostí jsme na pomoc mohli přiletět až za týden.

Ze signálů vyplývalo, že se jedná o koráb střední velikosti a že nutně potřebuje pomoc. My jsme byli nejbližší koráb a záchranná akce proto připadla nám.

Po zjištění potřebných údajů jsme na odposlech znovu zapojili automat. Steorotypnost volání ho nemůže, na rozdíl od nás, nudit. Přípravy na záchrannou akci byly minimální a tak se nám cesta nesnesitelně vlekla.

Teprve po týdnu se v objektivech teleskopů objevila volající planeta - žlutá, místy rezavá kulička. Vysílání ztroskotanců sice umlklo, ale doufali jsme, že jej brzy obnoví.

Dlouho jsme se nad planetou nezdržovali a dosedli s průzkumným modulem na její povrch - blízko místa určeného zprávou.

Krajina vypadala skoro tak, jak jsem si ji před přistáním představoval.

Suchý, jemný písek vytvářel nevelké pahorky. Větší písečné duny byly vidět až těsně před horizontem. Jedním slovem - poušť.

A obloha? Bílé slunce na neposkvrněné modři. Nikde ani mráček. Vše svědčilo o nedostatku vody. Případný život zde neměl příliš vhodné podmínky. Ovzduší bylo pro náš - k velké naší lítosti - nedýchatelné.

Na planetu jsme modulem sestoupili všichni tři. Na hlavní lodi, která zůstala na oběžné dráze, nezůstal nikdo. Mysleli jsme si, že nehrozí žádné nebezpečí a vůbec jsme se chovali jako na školním výletě. Tady se přece dalo ztroskotat snad jen díky nějaké technické poruše nebo chybnému přistávacímu manévru!

V žádném případě jsme nečekali, že by se tu najednou vynořila smečka prehistorických krvelačných potvor a slupla nás jako malinu. Čal nám potom ukázal, že aspoň v tomto posledním předpoklaku jsme se nemýlili.

Velitel lodi - Jiří Libich - rozdal úkoly: Sám zůstane v modulu a já s Václavem se mám porozhlédnout po okolí.

Každý z nás dostal svůj úsek, terénní vozidlo, nezbytnou zásobu paliva, potravin...

Cestu příliš popisovat nebudu. Byla totiž bezmezně stejnotvárná. Ostatně nic jiného se ani nedalo očekávat. Modul jsem brzo ztratil z dohledu /z větší míry díky mračnu prachu, které se za mnou táhlo/. A pak už bylo pořád jen to samé - dokopečka, s kopečka...

Bílé slunce minulo nadhlavník a svítilo mi do zad. Občas jsem se ve svém nekrytém vozidle vzpřímil, abych viděl dál před sebe, ale bylo to beznadějné. Ztroskotance jsem nikde neviděl.

Když jsem dojel na hranici "svého" území, zastavil jsem na pahorku. Mračno prachu mne pomalu dohnalo a zakrylo mi výhled. Mírný vánek ho pomalu nesl přede mnou a brzy ho z větší míry rozptýlil.

Pak už jsem si mohl pořádně prohlédnout město.

Ano, město!

Zdá se to možná neskutečné: prostě jet a najít. Obrovská náhoda?

Ale ne! Něco tak obrovského se prostě nedalo minout. Vždyť bělostné věže fantastického města se zdvíhaly k nebi po celé straně obzoru!

Rychle jsem naladil vysílačku na vlnu modulu.

Kontrolní signál jsem však slyšel velice špatně. Chvílemi se dokonce úplně ztrácel. Snad tato okolnost způsobila, že jsem nikam nezavolal a nechal ruku klesnout na vypínač.

Nemohl jsem se zbavit vzpomínky na Jirkův netečný, sbevědomý hlas. Vůbec ho můj nález nepřekvapí a to jsem tak nemohl nechat. Nechtěl jsem slyšet, jak trochu ironicky říká:"A co sis myslel, že najdeš? Kosmonauté většinou nacházejí města - je snad těžko něco nápadnějšího." A měl by pravdu.

Rozhodl jsem se jet nazpátek k modulu a říci novinu osobně. Úmyslně počkám na příhodný okamžik a pak to jen tak mimochodem nadhodím. Určitě to s Jirkou hne a na chvíli zapomene na své frajerské chování. Je sice velitel, ale co je moc, to je příliš.

Byl jsem si jist úspěchem.

V Modulu přece beze mne nemohou mít o městu ani ponětí! Vždyť při přistávání byly radiolokátory vyřazeny z provozu a později nám už přístroje o městu, skrytém pod obzorem, nic neřekly.

Pro jistotu jsem červeným ukazatelem projel celou stupnicí přijímače.

Nic. Ani pípnutí.

Skutečně se mi tu rýsovala jedinečná příležitost!

Rozhodnuto.

Teď si uvědomuji, že jsem to neměl dělat, ale tenkrát...

A tak náš "školní výlet" pokračoval dál a naše hlouposti se kupily jedna na druhou. Přiznávám, že jsem k tomu bohužel řádně přispíval.

Ještě jsem se naposledy na město podíval. Bylo teď velmi vhodně osvětleno nepozemským sluncem.

Štíhlé věže města byly spojeny jakousi tenkou, jemnou pavučinou. Její "oka" byla směrem k zemi stále hustší. Pocit lehkosti a jemnosti nerušilo ani její značné pronesení. Celkově to vytvářelo dojem, že se mezi věžemi vznáší vzdušná, mlhavá pyramida.

Pod tímto fantastickým závěsem se nacházely neméně podivuhodné stavby, jejich hlavními částmi byly ladné křivky, terasy plné zeleně, obrovská okna obrácená za odpoledním sluncem...

Při pořizování snímků jsem si najednou uvědomil, proč tady vlastně jsem.

Volání o pomoc! Ale kdo volal? Obyvatelé města?

O tom silně pochybuji. Tak kdo? Očekával jsem hrstku ztroskotanců a zatím tu najdu obrovské město. A když už o něm mluvím - proč ho vlastně minulá výprava nezaznamenala do katalogu? Že by ho přehlédla?...

+ + + + + + + + + + + +

Musel jsem přerušit své vyprávění.

Opatrně jsem se rozhlédl, odkud přichází ten skřípavý zvuk. Bylo to od modulu. Něco se tam dělo!

Že by lezli ven?

Obešel jsem svůj úkryt a zadíval se tím směrem.

Raketa stála pořád na svém místě asi tři sta metrů ode mne. Vstupní otvory byly zavřeny už kolikátý den. Přesto jsem je pohledem pozorně zkontroloval. Co to tedy... Plížím se co nejblíže, abych dobře viděl.

Přejíždím pohledem přes celou délku lodě. Prohlížím pozorně každý detail, katdý výstupek na poškrábaném plášti. Nic mi neujde. Ani to, že tam vpravo u palivové nádrže je nedovřený průzor. Ani to, že je otevřen věnec kamer panoramatické soustavy a ti uvnitř pořád slídí po svém nepříteli - tedy po mně. A tam ještě výš - kam se mé oko snad bojí i pohlédnout - jsou hlavně palubních zbraní. A nad nimi se pod rozkřáplou kopulkou otáčí radiolokační anténa. Poslední, která jim zbyla. Myslel jsem, že už má dost, ale ona to všechno vydržela. Otáčí se a při každé otáčce se otře o zohýbaný okraj otvoru.

To je ten hledaný zvuk!

Při pohledu na ni mne polil pot. Hrozí mi velké nebezpečí! Takto budou vědět o každém hnutí v dost širokém okruhu! Musím ji zničit dřív, nežse o n i m stačí zorientovat a zapnou znovu automatické navádění zbraní.

Rychle hodnotím situaci a hledám vhodně stíněnou ústupovou cestu. Pak jednám.

Zalehávám a písek přede mnou mi pomalu zakrývá výhled na modul. Už nevidím hlavně j e j i c h zbraní a o to mi jde. Teď jsem aspoň trochu kryt proti tepelnému účinku střelby.

Mířím na tu prokletou anténu. V hledáčku vidím místo, kde je uchycena k lodi. Tisknu spoušť.

Bílý paprsek krátce zazářil a zasáhl cíl. Skřípavý zvuk ustal.

Téměř současně mi zakryla výhled erupce roztaveného písku - to opožděně zareagovaly zbraně mého protivníka. Plazím se rychle pryč.

Kolem mě zuří úplné peklo. Písečné svahy přikloněné k lodi začínají žhnout. Ti blázni se znovu snaží spálit vše živé kolem sebe, ale teď už marně.

Jsem příliš daleko.

Nemají proti mně žádnou výhodu, ačkoliv si to jistě myslejí. Znám dokonale j e j i c h zbraně, palubní systémy, taktiku...

Mé postavení se liší od j e j i c h sice pouze tím, že jsem venku, ale tato zdánlivá nevýhoda mi poskytuje nečekané možnosti. Zatím jen čekám a hlídám. Samozřejmě - hlavně hlídám.

Stojím opět na místě, ze kterého jsem prve vyšel.
Oprašuji magnetofon a přehrávám si svá poslední slova.
Záznam je v pořádku.
Ze svého úkrytu zatím pro jistotu nevystrkuji ani nos. Od modulu se šíří strašné vedro. Mám strach o magnetofon. Snese takovou teplotu? Přikryl jsem ho a čekám...
Zdá se mi, že se teplota nezvyšuje. Asi usoudili,že by to mohlo stačit.
Po hodině začínám znovu nahrávat.

+ + + + + + + + + + +

Nebudu opakovat svůj myšlenkový postup, protože by to bylo dlouhé povídání. Důležitý je výsledek. A výsledkem bylo, že jsem nepřišel vůbec na nic. Možností bylo mnoho, jedna lákavější než druhá, ale k žádné jsem neměl dost podkladů.
Byl čas k návratu. Obrátil jsem vozidlo a rozjel se zpět k modulu.
Cesta zpět mi trvala kratší dobu. Snad to bylo tím, že jsem se naučil lépe ovládat vozidlo. Možné tím, že zpáteční cesta připadá vždy kratší.
Již z dálky jsem viděl Václavovo vozidlo stojící u modulu. Pak jsem v záři zapadajícího slunce rozeznal i postavy velitele a lodního lékaře. Bylo vidět, že na mne netrpělivě čekají.
Když jsem přijel ještě blíž, Václav nevydržel a běžel mi naproti. Jirka zůstal stát na svém místě a čekal, až přijedu k lodi. Jako vždy se snažil nedat najevo své vzrušení.
Přivrzdil jsem, aby Vašek mohl naskočit na mé vozidlo.
"Co se stalo?" zeptal jsem se.
"Zatím se mne na nic neptej!"
"Co jste tak vyjukaní? Našli jste snad trosečníky?"
Václav nic neříkal. Snad si jen potřeboval na mne sáhnout.
Zastavil jsem u modulu a vystoupil. Veškeré pořízené záznamy jsem nesl s sebou v příručním zavazadle.
Jirka nepromluvil ani slovo ahrnul se do mého vozidla. Zmizel uvnitř dřív, než jsem stačil vůbec otevřít pusu.
Vašek mne vtáhl do modulu, posadil mne a bez pobízení začal vyprávět.
"Za tu dobu, cos byl pryč, se udály věci, kterým vůbec nerozumíme.
Tak nejprve tu hlavní: Dráha KONDORA je moc divná. Všechny parametry dráhy jsou sice zachovány, ale oběžná doba velice kolísá. Zdá se, že budou potíže s naším návratem. Na nějakou honičku okolo planety nemáme dost paliva.
Podivné je, že automaty hlavní lodě nám nevyslaly žádné varování. Pravděpodobně ještě nehrozí přímé nebezpečí, ale stejně se musíme mít napozoru.
Druhá věc: Den je zde o hodinu delší, než je uvedeno v katalogu. Zdá se, že v minulé výpravě byli pěkní lajdáci. Možná, že zde nesouhlasí více věcí."
Mimoděk jsem pomyslel na město. Řeknu o něm, až si k nám přisedne Jirka. Chci vidět, jak bude reagovat.
Ten však přišel a hned zasedl k počítači. Pozorně cosi vyťukával do jeho klaviatury. Při pohledu na obrazovku vždy zavrtěl hlavou a znovu něco vyťukával. Bylo vidět, že nemá na nás čas.
"Jak ti dopadla cesta? Viděls něco?" zeptal jsem se Vaška, ale bylo mi jasné, že se o trosečnících nic nedovím. To by přece vysypal jako první.
"Moře písku... jinak nic. Dojel jsem at k dunám - k těm, co jsou na obzoru," mávl rukou tím směrem. "A ty?"
Nestačil jsem odpovědět a už tu byla další otázka. Tentokrát od Jirky.
"Nechceš nám náhodou ohlásit nějaký objev?"

"Nechceš nám náhodou ohlásit nějaký objev?"

"Chci," řekl jsem překvapen jeho otázkou. "Jak jsi na to přišel?"

Za tuto hloupost bych zasloužil. Copak jsem neslyšel, jakým tónem to řekl?

Na tomto místě bych se pozastavil.

Všimněte si, prosím, nepřirozenosti našich reakcí: Všichni se chováme jako malé děti. Vše bereme jako samozřejmost a nic nás nemůže překvapit.

Naše morálka byla hodně poznamenána volnou výchovou propagovanou na Omě a divit se - především těm velkým věcem - bylo u nás považováno skoro za neslušnost.

U mne a u Vaška vládla však spíš jen bezstarostnost a možná i lehkovážnost.

"Je tam město," řekl jsem nevesele a vstal. Přistoupil jsem k průzoru a najednou mi bylo vše jasné.

Přítomnost města prozrazovala slabá záře nad obzorem.

A já ho chtěl překvapit! Určitě si ji všiml, když byl venku a pak jen čekal, kdy se vyměknu. Samozřejmě nemohl tušit, že záři způsobilo osvětlené město, ale i tak překvapil on mne a ne já jeho.

Obrátil jsem se k místu, kde Jirka stál. Ale on už opět seděl u počítače zabrán do své práce. /Aspoň to tak vypadalo./

Abych přerušil trapné ticho, začal jsem vypřávět Vaškovi o své cestě. Ten se však na mne zlobil, že jsem se zprávou tak otálel. Chtěl jsem si ho udobřit a tak jsem mu promítal nejzajímavější záznamy přinesené z vozidla...

Byli jsme tím tak zabráni, že jsme ani nezpozorovali velitelovu přítomnost.

"Jak to dopadlo?" zeptal se ho Vašek.

"Program mám, ale dál zatím nemůžu. Chybějí vstupní hodnoty. Musíme provést měření kolem modulu."

"O co vlastně jde?" zeptal jsem se, protože jsem tomu vůbec nerozuměl.

"Jde o docela banální věc. Nevíme kolik je hodin."

"Nežertuj?"

"Myslím to vážně. Zabývám se tím už pěknou dobu. Čas na všech chronometrech, které máme k dispozici, se rozchází... I ve tvém vozidle. Sám jsem to před chvílí kontroloval."

"Ale to bylo vždycky. Pro pár..."

"Nepřerušuj!... Ten rozdíl je už řádově hodiny! A to je pro naši techniku něco naprosto nepředstavitelného. Skoro toužím po starých mechanických hodinách. Možná by byly přesnější."

Jiný by možná na jeho místě vybuchl, ale on tyto věty říkal s naprostým klidem.

"Co budeme dělat?"

"Teď... půjdeme spát," rozhodl Jirka.

Celé dopoledne druhého dne jsme zasvětili chronometrickým měřením. Získanými údaji pak velitel "nakrmil" počítač.

Pak jsme počkali na výsledky.

Možná vás překvapí, proč jsme se raději nevypravili do města a nenavázali kontakt s jeho obyvateli. I v hledání trosečníků by se mělo určitě pokračovat. Drželi jsme se však jedné z hlavních zásad zakotvených v instrukcích. Bylo nutno vyřešit nejprve otázku našeho návratu. Jinak by se mohlo stát, že by trosečníci hledali trosečníky.

Konečně počítač naposledy rozsvítil terminál. Nechali jsme velitele, aby si v klidu výsledky prostudoval. Pak jsme se kolem něj seskupili.

Okamžitě začal vysvětlovat: "Myslím, že se nemusíme příliš

Obával pobytu na této planetě. Snaším KONDOREM se můžeme kdykoliv spojit a odletět s ním pryč.

Počítač mi prozradil už v podstatě jasnou věc. Na povrchu planety dochází k určitým časovým změnám.

Máme tu vlastně školní ukázku relativnosti času. Každé těleso má zde svůj vlastní čas. I teď, jak tu stojíme, máme každý svůj individuální čas. Jejich rozdíl jse samozřejmě minimální. Ale na větší vzdálenosti je už rozdíl markantnější. Včera jste byli oba stejnou dobu na průzkumu okolí. Přesto se Václav vrátil o hodinu dřív.

Měření jsme prováděli pouze na malém území, ale i z toho je možno usoudit, že rozdíl plynutí času zde může nabývat dost velkých hodnot. Naštěstí jsme se s těmito extrémy nesetkali.

Mám k dispozici docela slušný model zdejší situace. Vychází z předpokladu, že zde celkový součet časů dává nějakou konstantní hodnotu. Dochází zde k jakémusi "přelévání času z jedné oblasti do druhé. K tomuto prosesu dochází symetricky na obou polokoulích planety. Například: Zde plyne čas o něco rychleji a u protinožců o stejnou hodnotu pomaleji. Nemusí to být samozřejmě pravda, ale jedna věc to potvrzuje. Náš KONDOR!

Krouží po oběžné dráze kolem planety a prochází tedy i všemi časovými změnami, které probíhají na jejím povrchu. Někde letí rychleji, někde pomaleji. Ale jen vzhledem k nám! Přístroje na samotné lodi toto nezaznamenají.

Kdyby Kondor mohl letět všemi body své dráhy současně, což je samozřejmě nesmysl, byla by jeho oběžná doba při každém obletu stejná. Loď však přeletí nad jednou polokoulí planety a projde všemi časovými změnami, ale při zbytku obletu už neprojde opačnými změnami, protože se během té doby změnily "poměry přelévání" času. Loď projde změnami mírně odlišnými a přiletí nad nás dřív či později, než by normálně měla. Musím ještě upozornit, že k těmto "změnám poměrů" nedochází každý půlobleť, ale nepřetržitě po celou dobu letu.

Zatím to vypadá tak, že se tohoto jevu nemusíme obávat. KONDORA najdeme bezpečně na oběžné dráze a budeme ho moci kdykoliv dostihnout."

Zdálo se nám to geniální a přesně vystihující zdejší situaci. Jinak to přece nemůže být: Vše je logicky podloženo vším, co jsme až doposud pozorovali. Mnohé jevy, které se nám ještě před chvílí zdály nevysvětlitelné, se teď jevily v jiném světle a ztratily svoji tajemnost.

Jednu věc nám však počítač nesdělil. Čekaly nás totiž krušné časy. Ale teď vše vypadalo v pořádku a proto nebyl důvod jakkoliv se znepokojovat.

Došlo ke krátké poradě.

Hledání torsečníků v poušti jsme začali považovat za holý nesmysl. Pokud se sami neozvou, tak je jejich osud zpečetěn. Na tak obrovské ploše pouště bylo nemožné je najít. Radiolokátor zatím nic nezaznamenal a tak jsme se rozhodli, že aspoň necháme v provozu náš radiomaják a v noci osvětlíme loď a její okolí. Každou půlhodinu jsme vystřelili světelnou raketu. Zatím vše bylo bez odezvy.

Díky tomu zvítězil návrh navázat kontakt s obyvateli města. Trosečníci se přece mohli nacházet i tam! To vyžadovalo zdlouhavé přípravy.

Obezřetně jsme odešli "nutné" testy, které si na nás vymysleli pánové ze Země. Tak se stalo, že vyslancem a zástupcem naší civilizace jsem se stal já!

Snažili jsme se vše zkrátit na minimum, ale přesto nám to trvalo dlouho do noci.

Ráno jsme do vozidla nanosili celou hromadu různých komunikačních přístrojů - zastaralé typy obrázkových komunikátorů, modernější přístroje akustické, tepelné, chemické, nejmodernější elektromagnetické...

Byl jsem připraven setkat se s jakoukoliv mimozemskou bytostí. Zásoba kyslíku a potravin na tři dny patřila ke standardnímu vybavení vozidla. Výzbroj byla posílena o laserovou pušku - pro každý případ.

O použití humanoidního automatu jsme raději ani nepřemýšleli. Jeho mozek se nacházel v lodi a díky tomu se stal ve zdejších podmínkách naprosto nespolehlivým. Taktéž televizní spojení. Změny fáze mohly za určitých podmínek přesahovat možnosti přijímače.

Dostal jsem ještě několik rad do života a mohl jsem jet.

Vyjel jsem.

Bylo časné ráno. Chlad jsem necítil - vytápění skafandru pracovalo bezvadně. Spustil jsem filtry. Jas slunce byl už teď nepříjemný.

Celou cestu jsem přemýšlel o obyvatelích města. Jak mohou žít v takovém kraji? Nejpřijatelnější vysvětlení bylo, že nepocházejí vůbec z této planety. Přiletěli sem kdysi v minulosti a osídlili ji. A pak mne v souvislosti stím napadla ještě jedna věc.

Vzpomněl jsem si na starou báji obyvatel Labutě.

Kdysi se u nich znenadání objevili dobyvatelé. Podle všech náznaků pocházeli z dalekého vesmíru. Obyvatelé Labutě byli méně technicky vyspělí, ale nevzdávali se a kladli houževnatý odpor.

Už se zdálo, že nepřítel je zahnán na útěk, když tu došlo k obratu. Agresoři použili neznámou zbraň - časovou pumu. Je to jen velmi přibližný překlad názvu této zbraně, ale i z něj plyne, jakým účinkem se projevovala.

Vrhla úroveň obyvatelstva o veliký kus zpět aučinila ho takto bezbranným. Došlo k obsazení planety a k jejímu zotročení.

Radost z vítězství však neměla dlouhé trvání. Agresoři podcenili účinek své zbraně. Nekontrolovatelně docházelo k časovým posunům a to velice ztěžovalo normální chod života. Marná byla snaha vyrxovnat se s novými životními podmínkami. Marně se snažili časové posuny neutralizovat. Docházelo k míchání i vymazávání celých generací.

Po čase - údajně proto, že byla ohrožena věrohodnost panovníkova rodokmenu - byla planeta zanechána svému osudu a agresoři zmizeli opět ve vesmíru.

Planeta žila dál. Časové posuny postupně mizely, až po nich zbyla jen tato báje.

Znovu jsem se v myšlenkách vrátil k městu.

Ano! Nabízela se tu určitá podobnost. Zdálo se mi, že časové posuny na této planetě nejsou přirozeného původu. Vysvětlení nabízela báje.

Původní obyvatelstvo tu asi nikdy žádné nebylo. V tomto prostředí bez vody pravděpodobně nikdy žádný život nevznikl. Město postavili nějací přistěhovalci. Teprve pak došlo k té tragedii! A to poměrně nedávno. Časové posuny způsobené zbraněmi dobyvatelů se ještě nestačily neutraliz ovat...

Vynořovaly se nové a nové nápady. Byl jsem jimi tak zabrán, že jsem nevěnoval náležitou pozornost svému okolí.

Do té doby špatné rádiové spojení se ztratilo úplně a tak se stalo, že mne ani nikdo nemohl varovat.

Dojel jsem na konec své cesty - na místo, kde jsem stál minule. Vystoupil jsem opatrně z vozidla. Beze zbraně, bez jakékoliv ochrany. Stál jsem čelem ke slunci a zíral před sebe s pusou dokořán.

Pak jsem padl na kolena s obrovskou chutí vyhrabat z písku město, které se mi ztratilo.

\+ + + + + + + + + +

Položil jsem magnetofon do písku.

Blížil se večer a o n zase nepřijel. Ve vší opatrnosti se rozhlížím. Rozhrnuji hromádku kyslíkových lahví. Dívám se, jestli některá náhodou nezůstala plná. Marně!

Vracím se na své místo.

Hladím poslední plnou láhev, která mi zbyla. Za chvíli ji prohodím s tou prázdnou, co mám na zádech. Pak už nebudu mít nic.

Písečné duny vrhají dlouhé stíny. Využívám je jako chabého maskování, pomalu vystrkuji hlavu a hledím na modul.

Ten stojí tiše a nic nesvědčí, že by byl uvnitř život. Přesto se mám napozoru. Každý prudší pohyb bych mohl ošklivě zaplatit.

Okolní písek už nesvítí. Ztuhl a vytvořil sklovitou slupku. po kolikáté už?

Cítím, že se mi špatně dýchá. Sjíždím po svahu zpět na dno dolíku.

Zadržuji dech a rychle shazuji prázdnou láhev ze zad. Utahuji ventil. Rozdělávám šroubení. Všechno dělám ve spěchu, ale jistými pohyby. Beru druhou láhev, utahuji šroubení a otevírám ventil. Zhluboka vydechuji a nasávám do plic vzduch obohacený novým kyslíkem. Těžká láhev zaujímá své místo na mých zádech.

S úsměvem vzpomínám na svou první výměnu. Třásly se mi tak ruce, až jsem se málem udusil...

Moc času mi už nezbývá.

Znovu usedám k magnetofonu a začínám diktovat.

+ + + + + + + + + +

Město tam prostě nebylo - zmizelo!

Vůbec nic nenasvědčovalo, že by tu někdy stálo! Žádné zříceniny, nic. Jen poušť.

Zpočátku jsem myslel, že jsem se zbláznil. Pobíhal jsem okolo vozidla s dalekohledem v ruce a hledal v okolí sebemenší stopu, která by mi potvrdila, že město skutečně existovalo. Neúspěšně!

Stokrát jsem se pomocí přístrojů ujišťoval, že jsem skutečně v oněch místech a ne někde jinde...

Sedl jsem si opět do vozidla a smutně hleděl na písečnou krajinu před sebou. Bylo nade vší pochybnost, že se mi město ztratilo.

Na jeho bývalém místě běhaly po zemi jen stíny pohybujících se mraků.

Mraky? Kde by se tu vzaly?!

Pohlédl jsem na oblohu nad svou hlavou. Byla jako vždy bez mráčku. Tak co to tedy je?...

Vtom se slunce změnilo v oslepující záblesk a poskočilo vpřed na své dráze k západu. Vyskočil jsem z vozidla. Oslněn jsem padl k zemi a pocítil kolem sebe strašný žár. Vše trvalo jen okamžik, ale byl to úděsný okamžik pekelné výhně a hrůzy.

Vše ustalo. Odvážil jsem se pozvednout hlavu a otevřít oči. Okamžitě mi bylo jasné, že klid je jen dočasný. Toto byla jen předehra k nepředstavitelné katastrofě. Skočil jsem do vozidla a rychle zamířil k modulu.

Později

Až do této doby mírný vánek se změnil ve vichřici. Podivné zvukové efekty, které nám nedávno nestály ani za pozornost, dosáhly ohlušující intenzity. Všude kolem mne se ozývala dunivá kanonáda. Letící písek zkoušel pevnost mého vozidla a skafandru. Lehce rozhlodával doutnající pryžové části. Během malé chvíle zmizely ze sedaček potahy a zbyla jen holá kovová kostra.

Veškerý náklad ve vozidle byl zničen.

Ani jsem nezpozoroval, kdy k tomu došlo. Snad jen v určité chvíli jsem měl pocit, že mi za zády explodovala obrazovka komunikátoru, ale jistý si tím nejsem.

Slunce pokračovalo ve své rychlé skákavé cestě a při každém

skoku mne obdařilo svým horkým dechem. Vichr zvedal obrovská mračna prachu a ta částečně stínila slunce. Žár už nedosahoval takové intenzity jako při prvním záblesku.

Měnila se tvář krajiny. Na bývalé rovině se najednou vytvořily písečné duny. Jejich návětrné strany však nemohly dlouho odolávat běsnící bouři a znovu se zvedaly k obloze, aby na jiném místě klesly a vytvořily nové hory písku.

Chvíli mi trvalo, než jsem konečně pochopil, co se kolem mne děje. Došlo zřejmě k nějaké poruše v přelévání času. Teď byly změny mnohem rychlejší a dosahovaly mnohem větších hodnot. Tepelná rovnováha byla porušena a k vyrovnání mohlo dojít jen pomocí bouře. Časové bouře - jak jsem se ji odvážil nazvat.

Nepravidelně pulzující slunce již dosáhlo západu. Občas svítilo tak málo, že jsem moh l zahlédnout i okolní hvězdy.

Kola chvílemi hrabala ve vzduchu a neměla se oneo opřít, ale naštěstí se vozidlo vždy jen o kus propadlo, cuklo s sebou a znovu pokračovalo v šílené jízdě.

Slunce zapadlo za obzor. Setmělo se. Bouře se částečně utišila, ale ne natolik, abych mohl normálně pokračovat v jízdě. Svítit jsem nemohl. Písek rozbil ochranná skla reflektorů a zničil jejich lesklé paraboly. Snažil jsem se jen držet směr a co nejdříve dosáhnout modulu. Nestihl jsem to! Krátká "noc" skončila.

Bouře pokračovala s neztenčenou silou.

Občas jsem se dostal na místo se sklovitým povrchem. V těchto chvílích jsem měl ruce plné práce. Kola nedržela na hladkém povrchu a navíc se vítr lehce dostával pod vozidlo, Byl jsem vždy rád, když už jsem byl zase v měkkém písku. Tam jsem byl v relativním bezpečí.

Několikrát jsem míjel písečnou dunu zrovna ve chvíli, kdy se vichr dostal pod její sklovitou slupku. Většinou ji celou nebo v obrovských kusech zvedl do vzduchu a odnesl pryč.

Jeden takový ú lomek se mi stal osudným.

Narazil na bok mého vozidla a převrátil ho. Ochranné oblouky mi zachránily život. Skafandr vědomí.

Odepnul jsem trosky ochranných popruhů a svalil se do písku.

Nedokážu říci, jakým zázrakem se mi podařilo přežít. Vždyť jsem byl jen ubohou hříčkou živlů, ale bojoval jsem a přežil.

To vše na dohled od modulu.

Když se bouře konečně utichla, vydal jsem se ke svým přátelům.

Jak mne přijmou? Nepokládají mne již za mrtvého? V každém případě jsem se na setkání velice těšil.

Modul byl tichý, jeho okolí opuštěné. Lesklý plášť rakety nesl jen nepatrné stopy po zuření bouře. Pouze čočky kamer panoramatické soustavy zmatněly a nepříliš ochotně odrážely sluneční paprsky - někdo z posádky asi zapomněl spustit ochranné štíty. Ale jinak to byla nedotčená a nedobytná pevnost.

Ozvala se hydraulika a hlavní vchod se pootevřel.

Usmál jsem se a přidal do kroku.

Po schůdcích mi šla naproti lidská postava - člověk to ale nebyl!

"Co to má znamenat?" zeptal jsem se a zastavil se.

"Stůj," řekl úplně zbytečně robot. Nebyl to však jeho obvyklý hlas. Pomocí reproduktoru na jeho hrudi ke mně mluvil velitel lodi. Obrátil jsem se tedy přímo na něho.

"Hele, Jirko, přestaň hloupnout! Není od tebe rozumné, že mne vítáš tímto způsobem. Myslím, že by bylo načase, aby jsme se my všichni přestali chovat jako školáci a začali cítit nějakou odpovědnost za své činy. Nevím, kdo z vás přišel na tento hloupý nápad, ale v každém případě by už měl končit."

"Josefe, neuvědomuješ si..." začal znovu robot.

"Vy si asi neuvědomujete odkud jsem přišel! Vždyť jsem přežil bouři! Copak to nechápete?... Asi ne! Seděli jste si tu pěkně v teploučku a čekali, až navážu kontakt s mimopozemšťany! Ale ten se konat nebude! Rozumíte? Nebude!"

"My víme," pronesl robot Jirkovým hlasem, "ale ty nevíš nic... " A pak krátce: "KONDOR je pryč."

To mi vyrazilo dech: "KONDOR?" Ale pak jsem pozvedl hlavu:"No a co!? Zavolejte pomoc a mne pusťte dovnitř! Za deset dní tu budou záchranci."

"Ne!"

"Proč? Ach tak! Vysílačka je rozbitá a vy si myslíte, že ve dvou spíš přežijete! Nebo snad... Kde je Vašek!?"

"Tady jsem!" ozval se Vaškův hlas. Trochu mne uklidnil, ale moji situaci to nijak nezměnilo.

"A ty držíš s ním?" zeptal jsem se.

"Musím. Nevím, jak bych ti to vysvětlil. Ty nemůžeš přijít, protože... jsi už jednou přišel. Jseš tady! Rozumíš? Dva Josefy nepotřebujeme..."

Nevěřil jsem.

"Nemyslíte, že už toho bylo dost?!"

Snad bych jim řekl mnoho poučných slov o kamarádství, když tu se na boku lodi odklopil kryt průzoru a jsem za ním zahlédl svůj vlastní obličej.

Nemělo cenu nic říkat a o nic se snažit.

Na odchodu jsem se ještě obrátil:"A co kyslík? Přece nemůžu takto..."

"Nemůžem ti nic dát. Na naše volání ještě nikdo neodpověděl. Nevíme, jak tady dlouho zůstaneme. Mohlo by se stát, že by jsme stokrát olitovali každý darovaný litr kyslíku. Pochop, že jsi pouhý dvojník našeho Josefa. Jsi duplikát! Originál sedí vedle mne."

"Ale já jsem člověk! Cítím se jím být!..."

Odpovědi jsem se nedočkal. Rozhovor skončil.

Hydraulika zabzučela a dveře se za robotem zavřely. Na pancíři se objevily hlavně palubních zbraní.

Co mi zbývalo? Vrhnout se holýma rukama proti jejich zbraním? Musel jsem odejít.

Vracel jsem se do míst, ve kterých se mi převrhlo vozidlo. Třeba tam najdu kyslíkové láhve. Nemusejí být všechny. Aspoň jednu! Snad jsem doufal, že mne Proz řetelnost za moji skromnost odmění.

Bohužel.

Vozidlo jsem našel, lahve ne.

Z celého nákladu nezůstalo vůbec nic. A z vozidla skoro nic.

Odsoudili mne k smrti! BYlo to spravedlivé? Vždyť i já mám právo na život! Že jsem duplikát? Kašlu jim na to! Kdo dřív přijde, ten dřív mele? To by mělo platit ještě i dnes? Přišel dřív a tím získal právo na život? Jaká nespravedlnost! Co když se udusím zrovna ve chvíli, kdy o n i dostanou odpověď od záchranců? Pak bude moje smrt úplně zbytečná! Kdybych tak měl laserovou pušku! Rozkrájel bych jim modul a vzal si třeba všechen kyslík. ale takto?...

Hlavou se mi prohánělY samé černé myšlenky. S přilbou v dlaních jsem se odevzdal osudu. Blížil se můj konec...

Z dumání mne vytrhla řada explozí. Zvedl jsem hlavu a začal se rozhlížet. Něco se dělo u modulu!

Rychle jsem se vyškrábal na vrchol duny. Byl jsem sice od modulu značně vzdálen, ale viděl jsem ho docela dobře.

Kolem rakety pobíhalo několik postaviček. Všechny měly stejné skafandry a většina z nich přijely terénními vozidly.

Nemusel jsem dlouho přemýšlet, abych pochopil, že jsou to moji dvojníci. Naštěstí byli lépe vybaveni než já.

Mezi lodí a dvojníky došlo k boji. Posádka lodi se snažila

všechny své odpůrce zničit. Ti venku se naopak snažili raketu odzbrojit.

Paprsky laserů zbavovaly loď palubních zbraní, kamer a radiolokačních antén. I anténa dálkových spojů to odnesla. Útočníci však byli příliš blízko. Příliš se spolehli na účinnost a rychlost svého útoku. Když byla situace pro modul kritická - a ta je kritická jen v případě, když vypoví službu automatické navádění zbraní - vyšlehly ze všech hlavní smrtící paprsky o maximální možné intenzitě a rozpálily okolí lodě do oslnující bílé barvy.

Postavičky duplikátů se jedna po druhé vypařovaly. Terénní vozidla se začala tavit a ocelové láhve s kyslíkem, uložené v nich, explodovaly v rychlém sledu. Letící střepiny vydávaly svištivý zvuk a drásaly pancíř lodě.

Znovu jsem začal myslet na sebe. Kyslík! Až se vše ulidní, musím ho získat. Vzdálenější vozidla přece nebyla úplně zničena a snad v nich něco zbylo!

Modul se ubránil jen za cenu svého poškození. Posádka v něm byla v podstatě slepá - radiolokátory nefungovaly a kamery, už dříve bouří poškozené, byly z větší míry vysokou teplotou zničeny. Určitě by se dala najít místa, kam posádka nemohla vidět.

Bude to nebezpečné, ale povede se to!

Zdálo se mi, že z útočníků nepřežil nikdo. Nepoložili však život zbytečně. Dali mi novou naději.

Kyslík jsem získal poměrně snadno. Velice mi pomohla pozměněná krajina v okolí modulu.

Místo roviny se tu teď vypínaly k nebi celé hory písku. Sloužily mi jako zeď, za kterou jsem si mohl v rozumných mezích dělat dokoliv. Sklovité svahy dun přikloněné k lodi se nepatrně barevně lišily od skloviny vytvořené při bouři horkým dechem slunce. Tento barevný odstín mne varoval: "Sem nevstupuj! Zde bys byl v dosahu palubních zbraní." Byl-li jsem však přece jen občas nucen vstoupit na toto nebezpečné území, pečlivě jsem se vyhýbal místům kontrolovaným panoramatickou soustavou. Pro jistotu jsem se ale většinou choval tak, jako kdyby kamery nebyly vůbec poškozeny a zbraně modulu byly stále zapojeny na automatické navádění.

Můj předpoklad se splnil do puntíku!

Ve vzdálenějších vozidlech nádrže s kyslíkem neexplodovaly.

Večer mne zastihl v bezpečné vzdálenosti od lodi. Seděl jsem u hromádky zachráněných lahví.

Před rozedněním mne probudil zvuk motoru a světelné záblesky. Přijížděl můj další dvojník.

V lodi asi zrovna spali nebo byl duplikátor ve slepé zóně. V každém případě střelba nezazněla.

Šel jsem mu naproti.

Zastavil a vystoupil.

Dlouho mi trvalo, než jsem mu vše vysvětlil, ale stejně mi neuvěřil.

Zavedl jsem ho do těsné blízkosti lodě. Ukázal mu zničená vozidla, skafandry zasypané do písku...

Považoval vše za pouhé nedorozumění. Posádku lodi přece zná! Jirku, Vaška a především svůj "originál"! Nevěřil, že jeho druhé já by bylo něčeho takového schopno.

Znovu jsem ho varoval. Marně!

Vystoupil na vrchol duny, zamával rukama a dostal z lodě plný zásah...

Skutečně za to nemůžu.

Zůstalo po něm nepoškozené vozidlo se zásobou jídla, kyslíku a výzbroj posílená "pro každý případ" o laserovou pušku.

Zajel jsem po chráněných místech ke svému úkrytu a zastavil u hromádky kyslíkových lahví.

Teď už zbývalo jen čekat, až se ozvou záchranci. Vyšlou signál, že naše - vlastně j e j i c h - volání zachytili a letí na pomoc. Od té chvíle už nebude důvod, aby bránili modul. Mohou mne pustit dovnitř a já budu zachráněn společně s n i m i !

Vzápětí jsem si uvědomil, jaká je to hloupost.

Jen si představte toto: Přijde někdo úplně stejný jako vy a řekne vám, že jste jeho kopie a tudíž VAŠE práce, VÁŠ dům a VAŠE žena je teď JEH_O! To budete samozřejmě považovat za absolutně nepřípustné a začnete prohlašovat totéž. Stanou se z vás nepřátelé a vy ho budete chtít odstranit z cesty. Ale i on se o to bude snažit...

A já jsem se dostal do stejné situace.

Bylo mi jasné, že se o n i budou do poslední chvíle snažit ve svém okolí zničit vše živé. A žádný signál z vesmíru nic na tom nezmění! Nehledě k tomu, že vlastně ani ten signál nebude. Při útoku na loď se rozbila anténa dálkového spojení...

Zbývala mi už jen jedna možnost.

Už se nepamatuji na chvíli, kdy jsem začal říkat " o n i z modulu" a začal je považovat za něco cizího. Ale pamatuji si dobře okamžik, kdy jsem začal říkat " o n ".

Bylo to toho dne ráno, kdy přijel duplikát.

Probudil jsem se a pochopil, že neexistují jen mrtví dvojníci, ale že jejich příliv bude pokračovat. Události se však seběhly tak rychle, že jsem ani nestačil přijíždějícího považovat za svého nepřítele. Neobezřetně jsem se mu snažil vše vysvětlit...

To už se nesmí nikdy opakovat! Nikdy se už nesmím vystavit takovému nebezpečí!

Jistě už víte,kam mířím...

Ano! Musím ho zlikvidovat, sebrat zásoby a čekat na dalšího! Musím! Že je to nelidské? Vím to, ale nic jiného mi nezbývá. O n je přece můj duplikát a já mám proto větší právo přežít! Já jsem tu byl dřív!

Rychlý proud myšlenek se zarazil.

Vždyť myslím úplně stejně jako t i v modulu!

Stejně jako o n i považuji svoji osobu za tu hlavní, nedotknutelnou a mající ta největší privilegia. Vůbec ničím se od nich nelišíml

Odsuzoval jsem je a zatím...

A tak sedím v písku a čekám.

Strach o život mi nedává už kolikátý den usnout. Zásoba kyslíku se blíží k nule. Netrpělivě čekám, až přijede o n , ale zároveň se toho bojím. Budu opravdu muset zabít? Nejde to jinak? Třeba dohodnout se?...

Nesmím spát. Mohl by přijet, pochopit situaci a využít ji ve svůj prospěch.

Proto jsem vzal magnetofon určený původně pro setkání s mimozemšťany a svěřuji mu tento příběh.

Snad se snažím ospravedlnit svůj budoucí čin. Ale naštěstí o n stále nepřijíždí. Často ho sice vyhlížím, ale marně. Příliv dvojníků je u konce. Už žádný o n nebude!

Myslím si, že to tak bude lepší. Umřu, ale budu víc člověkem, než t i v modulu...

+ + + + + + + + + + +

Vytrhávám kolíček ze skafandru a utíkám k vozidlu. Magnetofon položený na sklovitých hroudách písku se otáčí naprázdno.

Z radiostanice ve vozidle zaznívá ostrý signál. Konečně! Tak jsem se přece jen dočkal! Přežil jsem toto peklo!

Záchranná loď je na oběžné dráze! Spojení lze navázat běžnou radiovou stanicí!

Vypínám mikrofon. Signál utichl. Otevírám skříňku pod radiostanicí, vytahuji kabel a zastrkuji ho do zdířky ve skafandru. Signál se mi ozval znovu, tentokrát ve sluchátkách.

Za chvíli se ozval hlas:

"Tady KONDOR, tady KONDOR! Navažte spojení..."

To se nehlásil náš ztracený KONDOR hlasem automatu! To byl nový KONDOR a volal mým hlasem!

Okamžitě jsem vše pochopil a když jsem se vzpamatoval, musel jsem se smát.

Představil jsem si posádku výsadkového modulu tísnící se u své radiostanice. To musel být šok! Kompletní posádka KONDORA kroužící nad jejich hlavami! Teď jsou i o n i duplikáti a musejí se s tím vyrovnat!...

Jak to všechno dopadne, nevím. Ale začínám tušit, proč jsme sem přiletěli i m y /počítám-li se k posádce modulu/.

Snad také na své vlastní volání...

Jiří Karbusický

POZEMŠŤANÉ A MIMOZEMŠŤANÉ

První z řady antologií science-fiction, připravovaných v Členské knižnici, přináší osm děl autorů z Československa, Polska, Sovětského svazu, Spojených států amerických, Švédska a Velké Británie, autorů světových i autorů, kteří se teprve ucházejí o čtenářskou přízeň.

Tolik redakční poznámka na obálce knihy. Co zbývá dodat? Snad, že vydání této antologie je bezesporu jedním z, pro SF, nejdůležitějších redakčních počinů I. Železného, editora antologie Stvořitelé nových světů, jde o čin tím záslužnější, že se, jak už bylo uvedeno, jedná o první svazek celé řady obdobných knih; v příštím roce má vyjít antologie Experiment člověk a v současné době se připravuje náplň svazku pro rok 1984.

Pozemšťané a mimozemšťané mají dva důstojné předchůdce, Labyrint a Tunel do pozítří, vydané v roce 1962 a 1968. Dnes tyto knihy tvoří základ knihovny každého fanouška-sběratele a těžko lze uvést tituly, které by se shánělo obtížněji. Ve své době však pro svá domovská nakladatelství představovaly menší finanční katastrofu. Nakladatelství Svoboda ale nic takového nehrozí, přes značnou cenu, 55 korun, se dá očekávat, že celý náklad devadesáti tisíc výtisků zmizí z knihkupeckých pultů /pokud se na ně vůbec dostane/ v několika dnech.

Pozemšťané a mimozemšťané se stejně jako jejich předchůdci snaží alespoň částečně zaplnit mezery v našich znalostech děl mnohdy již klasických. Přesto však výběr některých povídek vzbuzuje jisté rozpaky. Ne snad, že by u nás neměly vyjít /v něčem jiném/ nebo, že neznamenají pro naše čtenáře přínos, takto však zůstali Pozemšťané a mimozemšťané jako celek pod úrovní už dvacet let nepřekonaného Labyrintu.

Už první povídka Vtom někdo zaklepal na dveře od F. Browna, klasika americké SF, nebyla vybrána nejšťastněji. Část jejího

kouzla spočívá v tom, že slovo "man" v angličtině znamená /krom jiného/ jak člověk, tak i muž. Díky tomu pak nejkratší SF: Poslední člověk na zemi seděl sám v místnosti. Vtom někdo zaklepal na dveře.." připouští jisté řešení. Překladatel J. Veis se sice pokusil velmi obratně tuto lingvistickou past obejít, přesto bych ale v antologii, která je zamýšlena jako reprezentativní, četl raději některou jinou ze skvělých povídek F. Browna.

Totéž mohu říci i o povídce Styx J. Netrvala, "autora, který se teprve ucházíí o čtenářskou přízeň". Jeho povídka není špatná, i když se jedná spíše o příběh s tajemstvím, dovedně využívající SF rekvizit, je ale vůbec otázkou podle jakého klíče se do jedné knihy dostala klasická díla světové SF a prvotina českého autora. Domnívám se, že např. v pozůstalosti L. Součka by se našly příspěvky daleko vhodnější.

Poslední výhradu mám k povídce , či spíše konglomerátu povídek J. A. Zajdela Právo na návrat, ve srovnání s ostatními je evidentně nejslabší o tolik, že snad mezi ně ani nepatří.

Velkým přínosem knihy je, že se k nám dostává Tunel pod světem F. Pohla a Nic pro hrdiny Sama J. Lundwala. U druhého zmíněného díla hlavně proto, že nám ukázalo další způsob, jak může SF vypadat.

Krásný příklad kombinatorického zobecnění pozemských věcí a záležitostí přináší povídka W. Tenna "Venuše a sedm pohlaví". Povídka Pak přijde čas a muž se musí usadit nám sice nepředstavuje tvorbu J. Wyndhama z žádné nové stránky, jde o jeho oblíbené téma, člověk po Velké katastrofě, ale je skvělá, jak už jsme si u J. W. zvykli. Překvapením pro mnohé čtenáře bude Druhá invaze Marťanů od bratří Strugackých, opatřená podtitulem Z deníku poctivě smýšlejícího občana.

Zdeněk Rampas